

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра архітектури та будівництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО

“29” серпня 2025 р.

ГРОМАДСЬКА БУДІВЛЯ В МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність:	191 Архітектура та містобудування
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Архітектура та містобудування
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2025**

РОЗРОБНИК:

к. арх., доц. кафедри
архітектури та будівництва

Андрій САВЧУК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри архітектури та будівництва,
протокол № 1 від 25 серпня 2025 р.
Завідувач кафедри

Руслан ЖИРАК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП/ОНП

Андрій САВЧУК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

e-mail	andrii.i.savchuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Макетна майстерня, 5 поверх
Посилання на сайт	Андрій Савчук
Сторінка курсу в СДО	Громадська будівля в міському середовищі

ВСТУП

Предмет «Громадська будівля в міському середовищі» вивчається в другому семестрі 4-го курсу і спрямований на вирішення актуальних проблем проектування нових громадських будівель в умовах сформованої історичної забудови міського середовища.

Проектування громадської будівлі або будинку-вставки передбачає вивчення основ проектування сучасних будівель з урахуванням особливостей існуючої забудови, її стильових характеристик. Також, передбачається вивчення функціонального наповнення близького оточення, різноманітності послуг, що надаються. І на основі цих досліджень, формування власної функціонально-планувальної концепції громадської будівлі

Мета:

1. Розкрити компетентності, які студент набере в результаті навчання;
2. Ознайомити студентів особливостями проектування в міському середовищі;
3. Допомогти засвоїти громадських будівель;
4. Розкрити основні положення містобудівних основ проектування будинку-вставки;

Завдання:

1. Навчитися проектувати громадські будівлі з урахуванням їх місця розташування та контексту історичного середовища.
2. Ознайомитись із історичною забудовою міст та зрозуміти принципи її формування.
3. Вміти визначити містобудівні умови та обмеження на земельній ділянці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

1. Основні поняття і терміни, що застосовуються в проектуванні та будівництві громадських будівель;
2. Основні методи проектування громадських будівель та об'єктів в історичному середовищі;

вміти:

1. Творчо підходити до поставлених задач;
2. Сформулювати завдання на проектування;
3. Застосовувати необхідні нормативи для проектування об'єктів архітектури;

4. Проявляти та захищати власні архітектурні ідеї.

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Громадська будівля в міському середовищі» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Архітектура та містобудування», введеної в дію ЗВО «Університет Короля Данила» “__” _____ року).

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	4		
Семестр	7		
Кількість кредитів ЄКТС	6		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	42 (в годинах)	- (в годинах)
	семінари, практичні	42 (в годинах)	- (в годинах)
Самостійна робота		96 (в годинах)	- (в годинах)
Форма підсумкового контролю	екзамен 1 (в годинах)		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Архітектурне проектування	Архітектурне проектування
Конструкції будівель і споруд	Ергономіка
Основи містобудування	3D технології в галузі

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

4 курс, парний (8) семестр

Змістовий модуль 1

Тема 1. Вступна лекція. Основні поняття.

1. Поняття про людський масштаб.
2. Основні вимоги до проектування громадських будівель та споруд.
3. Проектування громадських будівель та споруд у сформованому середовищі.

Тема 2. Будинок вставка в історичній забудові. Розгортка вулиці.

1. Особливості проектування будинків-вставок.
2. Виконання розгортки для правильної компоновки і вибору масштабів.
3. Нормативні документи, які регламентують проектування будівель-вставок.

Тема 3. Аналіз містобудівної ситуації.

1. Натурні обстеження, фотофіксації з метою визначення природних та містобудівних умов проектування, виявлення і фіксація характерних засобів архітектурної композиції, застосованих в оточенні об'єкта проектування в межах зорового сприйняття (містобудівному контексті).
2. Функціональне призначення, технічний стан забудови, капітальність, архітектурно-естетична цінність, поверховість. Нормативи для визначення природних та містобудівних умов умов проектування.

Тема 4. Пошук функціонального наповнення будинку-вставки.

1. Детальний аналіз функцій та послуг представлених у сусідній забудові.
2. Формування основних критерій для проектування будинку-вставки на конкретній ділянці.
3. Обґрунтування функціональних зон будівлі.

Тема 5. Вирішення генплану.

1. Загальні вимоги до розміщення об'єктів та забудова земельних ділянок.
2. Посадка будинку з урахуванням існуючої містобудівної ситуації.

Тема 6. Об'ємно-планувальні рішення.

1. Архітектурно-планувальні, об'ємно-просторові принципи проектування будинку-вставки в історично сформованому середовищі.
2. Концептуальний підхід до проектного вирішення.

Тема 7. Особливості проектування першого поверху будинку-вставки.

1. Функціональне наповнення.
2. Забезпечення доступності.
3. Вирішення фасаду.

Тема 8. Конструктивні рішення.

1. Підбір конструктивних рішень оптимальних в кожному окремому випадку.

Тема 9. Вирішення фасадів. Паспорт пофарбування.

1. Будинок-вставка в загальній композиції вулиці.
2. Декоративне оздоблення фасаду. Поняття про паспорт пофарбування.

Тема 10. Поверховість нової забудови в історичному центрі міста.

1. Нормативи у питанні висоти будівлі.
2. Архітектурні доміанти в міському середовищі.

Тема 11. Природне та штучне освітлення. Інженерне забезпечення будівель та споруд.

1. Вимоги до природного і штучного освітлення громадських будівель.
2. Перелік приміщень з обов'язковим природним освітленням.
3. Основні інженерні системи в громадській будівлі.

Тема 12. Розробка робочого проекту.

1. Основні складові робочого проекту.
2. Вимоги до оформлення креслень.

Тема 13. Клазура.

1. Видача завдання. Аналіз ділянки забудови: параметри, орієнтація, середовище.
Ідея планувального рішення:
- функціональне зонування ділянки, організація під'їздів і входів до громадської будівлі;
- композиція забудови та врахування особливостей інсоляції будівлі.
2. Ідея архітектурного образу. Техніка подачі - довільна.

Змістовий модуль 2.

Тема 14. Розробка ідеї.

1. Ознайомлення з особливостями формування архітектурного будинків-вставок. Робота над архітектонікою об'єкту, його структурною організацією. Розроблення ескізу-ідеї генплану з благоустроєм. Розроблення ескізу-ідеї планів поверхів, плану покриття та її погодження. Розроблення ескізу-ідеї фасадів, архітектурних розрізів, конструктивного вирішення та її погодження.
2. Затвердження ескізу подачі проекту: композиційне розміщення складових проекту на планшетах, компонування всіх проєкцій та написів. Викреслювання генплану, планів поверхів, фасадів, розрізів та аксонометричного зображення. Викреслювання окремих архітектурно-конструктивних вузлів.

2.2 Теми лекційних занять

№ п/п	№ заняття	Теми лекцій	Кількість годин
1	Лекція 1	Вступна лекція. Основні поняття.	2
2	Лекція 2	Будинок вставка в історичній забудові. Розгортка вулиці.	2

3	Лекція 3	Аналіз містобудівної ситуації.	2
4	Лекція 4	Пошук функціонального наповнення будинку-вставки.	2
5	Лекція 5	Вирішення генплану.	2
6	Лекція 6	Об'ємно-планувальні рішення.	2
7	Лекція 7	Особливості проектування першого поверху будинку-вставки.	2
8	Лекція 8	Конструктивні рішення.	2
9	Лекція 9	Вирішення фасадів. Паспорт пофарбування.	2
10	Лекція 10	Поверховість нової забудови в історичному центрі міста.	2
11	Лекція 11	Природне та штучне освітлення. Інженерне забезпечення будівель та споруд.	2
12	Лекція 12	Розробка робочого проекту.	2
13	Лекція 13	Клаузура.	2
14	Лекція 14	Розробка ідеї.	2
Всього лекційних занять			28

2.3 Теми практичних занять

№ з/п	№ заняття	Назва теми	Кількість годин
1	1	Пошук ділянки на проектування, формування та обґрунтування концепції майбутнього проекту.	2
2	2-3	Виконання опорного плану з містобудівними умовами та обмеженнями. Фотофіксація та розробка розгортки вулиці.	4
3	4-5	Клаузура. Виконання ескізу цих пропозицій, візуалізація концепції проектного рішення.	4
4	6-7	Формування плями забудови на опорному плані. Розробка схеми аналізу квартальної забудови. Розробка концепції генплану.	4
5	8-11	Розробка плану першого поверху. Формування основних планувальних принципів.	8
6	12-15	Моделювання архітектурного середовища навколо ділянки на проектування.	8
7	16-19	Об'ємне рішення. Моделювання зовнішнього вигляду будинку-вставки в історичному середовищі.	8
8	20	Попередній перегляд всіх виконаних креслень.	2
9	21-22	Доопрацювання креслень, виконання креслень вузлів.	4

10	23-25	Виконання робочих креслень.	6
10	26-27	Формування робочого проекту в альбом.	4
11	28	Захист графічної роботи.	2
Всього практичних занять - 28			56

2.4 Самостійна робота

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендовані джерела інформації
Тема 1. Вступна лекція. Основні поняття.	1. Ознайомлення з основними поняттями при проектуванні будинку-вставки. 2. Пошук та опрацювання нормативних документів для проектування.	3	6,7,8,9
Тема 2. Будинок вставка в історичній забудові. Розгортка вулиці.	1. Ознайомлення з історичною архітектурою міста. 2. Пошук та фотофіксація ділянки на проектування..	3	-
Тема 3. Аналіз містобудівної ситуації.	1. Виконання схеми аналізу квартальної забудови. 2. Викреслення опорного плану.	4	-
Тема 4. Пошук функціонального наповнення будинку-вставки.	1. Формування переліку можливих функцій проектованої будівлі. 2. Вибір та обґрунтування основних функціональних засад проектування.	2	-
Тема 5. Вирішення генплану.	1. Розробка концепції генплану з урахуванням існуючих містобудівних умов та обмежень.	2	6,7,8,9-
Тема 6. Об'ємно-планувальні рішення.	1. Розробка концепції планування будинку-вставки..	6	6,7,8,9
Тема 7. Особливості проектування першого поверху будинку-вставки.	1. Детальне функціональне зонування та викреслення плану першого поверху. 2. Організація входу в будівлю.	2	-
Тема 8. Конструктивні рішення.	1. Вибір конструктивної схеми будівлі.	2	-
Тема 9. Вирішення фасадів. Паспорт	1. Вирішення фасаду в контексті історичної забудови.	2	-

пофарбування.	2. Виконання паспорта опорядження фасадів		
Тема 10. Поверховість нової забудови в історичному центрі міста.	1. Ознайомлення з прикладами формування архітектурних домінант в міському середовищі.	4	-
Тема 11. Природне та штучне освітлення. Інженерне забезпечення будівель та споруд.	1. Пошук проектного рішення щодо природного та штучного освітлення храму, що проектується студентом. 2. Визначення основних елементів інженерного забезпечення храму.	2	-
Тема 12. Розробка робочого проекту.	1. Виконання креслень на стадії РП.	2	-
Тема 13. Клазура.	1. Виконання студентом ескізного пошуку, формулювання та графічне оформлення ідей.	10	-
Тема 14. Розробка ідеї.	1. Доопрацювання всіх креслень та малюнків. 2. Виконання додаткових креслень.	20	-
Разом самостійної роботи студентів		66	

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Громадська будівля в міському середовищі»

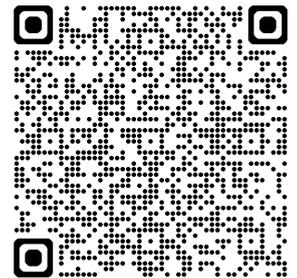
Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	96	
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	10	
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	56	
Підготовка звітів з практичних робіт	10	
Підготовка до поточного контролю	10	

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:

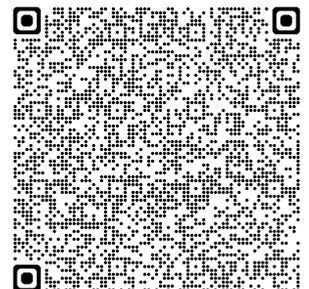
1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силябусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої)

діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

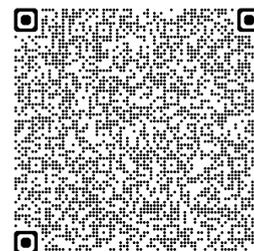
6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
	розповідь -пояснення; комп'ютерні і мультимедійні методи;	іспит (тести)

	практичні роботи	поточний контроль портфоліо
--	------------------	--------------------------------

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи

(в разі потреби - розділити за семестрами)

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	виконання практичного завдання у формі проекту	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	тестовий іспит	40	25	40
Всього:		100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Критерії оцінювання (за необхідності, поточного та/або підсумкового контролю)

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору,

здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Архітектура. Короткий словник-довідник / за заг. ред. А.П.Мардера. Київ: Будівельник, 1995. 333 с.
2. [БДН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд.](#)
3. [ДБН В.1.2-7-2021. Пожежна безпека.](#)
4. [ДБН В.2.2-9-2018 Громадські будинки та споруди. Основні положення.](#)
5. [ДБН В.2.3-15:2007. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів.](#)

Додаткова література

1. Нойферт Е. Будівельне проектування : [довідник] / Ернст Нойферт. – [40-ве вид, перероб. і допов.]. – Київ : Фенікс, 2017. – 619 с. : іл., табл.
2. [Романенко, І. І Конспект лекцій навчальної дисципліни «Будівлі і споруди» для студентів 1 курсу денної і 3 курсу заочної форм навчання та слухачів другої вищої освіти за напрямом підготовки \(6.030601\) «Менеджмент» спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства» / І. І. Романенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 131 с.](#)